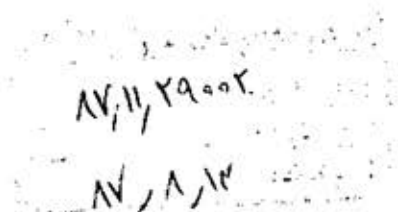

شماره: ۹۷/۴۵۰۱۰

تاریخ: ۱۳۸۷/۰۸/۱۲

پوست:

بسته

حضرت آیت الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

در اجراء اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
لایحه الحاق به موافقتنامه اصولی بین دولتهای طرفهای موافقتنامه چندجانبه اصولی راجع به
حمل و نقل بین المللی برای ایجاد دالان اروپا - قفقاز - آسیا و موافقتنامه راجع به تأمین مالی
مشترک دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی که به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده
بود و در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۸۷/۸/۷ مجلس عیناً به تصویب رسیده است،
به پوست ارسال می گردد.

علی لاریجانی
رئیس مجلس شورای اسلامی

**لایحه الحاق به موافقتنامه اصولی بین دولتهای طرفهای موافقتنامه چند جانبه
اصولی راجع به حمل و نقل بین‌المللی برای ایجاد دالان اروپا - قفقاز - آسیا
و موافقتنامه راجع به تأمین مالی مشترک دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی**

ماده واحده- به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود به موافقتنامه اصولی بین دولتهای طرفهای موافقتنامه چندجانبه اصولی راجع به حمل و نقل بین‌المللی برای ایجاد دالان اروپا- قفقاز- آسیا مورخ هفدهم شهریورماه ۱۳۷۷ هجری شمسی (هشتم سپتامبر ۱۹۹۸ میلادی) مشتمل بر (۱۶) ماده و (۴) پیوست و موافقتنامه راجع به تأمین مالی مشترک دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی مورخ اول اردیبهشت ماه ۱۳۸۴ هجری شمسی (بیست و یکم آوریل ۲۰۰۵ میلادی) مشتمل بر (۹) ماده به شرح پیوست با رعایت تبصره زیرملحق گردد و اسناد الحاق را تودیع نماید.

تبصره - اعمال مفاد ماده (۱۲) موافقتنامه اصولی بین دولتهای طرفهای موافقتنامه چندجانبه اصولی راجع به حمل و نقل بین‌المللی برای ایجاد دالان اروپا- قفقاز- آسیا در خصوص حل و فصل اختلاف، در صورت رضایت کلیه طرفها و با رعایت قوانین و مقررات داخلی مربوط ممکن می‌باشد.

بسم الله الرحمن الرحيم

**موافقتنامه چند جانبه اصولی
راجع به حمل و نقل بین‌المللی برای ایجاد دالان اروپا - قفقاز - آسیا**

مقدمه

دولتهای شرکت‌کننده در این موافقتنامه، که از این پس «طرفها» نامیده می‌شوند، با تمایل به توسعه روابط اقتصادی، تجارت و ارتباطات حمل و نقلی در حوزه‌های اروپا،

دریای سیاه، قفقاز، دریای خزر و آسیا توافق کرده‌اند که موافقتنامه چند جانبه اصولی راجع به حمل و نقل بین‌المللی برای ایجاد دالان (کریدور) اروپا-قفقاز-آسیا (که از این پس «موافقتنامه اصولی» خوانده می‌شود) را منعقد کنند.

ماده ۱ - مقررات عمومی

مقررات موافقتنامه اصولی، حمل و نقل بین‌المللی کالا و مسافر بین طرفها و حمل و نقل گذری از قلمروهای طرفها را قاعده‌مند خواهد کرد.

ماده ۲ - تعاریف

از نظر این موافقتنامه اصولی «حمل و نقل بین‌المللی» به معنی حرکت کالا و مسافر توسط یا در:

الف) حمل و نقل جاده ای (از جمله تریلی و نیمه تریلی)؛

ب) حمل و نقل با راه آهن؛

پ) حمل و نقل آبی؛

ت) حمل و نقل هوایی؛

ث) هر گونه بارگنج (کانتینر) در مفهوم کنوانسیون گمرکی راجع به بارگنج‌ها

(کانتینرها)؛

ج) خط لوله

در مواقعی است که محل کالاگیری یا مسافرگیری و محل تعیین شده برای تحویل، به نحوی که در قرارداد مشخص شده در دو کشور مختلف که حداقل یکی از آنها، طرف موافقتنامه اصولی می‌باشد، واقع شده است، و شامل انبار در طول گذر نیز می‌باشد.

ماده ۳ - اهداف موافقتنامه اصولی

اهداف موافقتنامه اصولی عبارتند از:

الف) توسعه روابط اقتصادی، تجارت و ارتباطات حمل و نقلی در حوزه‌های اروپا،

دریای سیاه، قفقاز، دریای خزر و آسیا؛

ب) تسهیل دسترسی به بازار بین‌المللی حمل و نقل جاده‌ای، هوایی و راه‌آهن و نیز دریانوردی تجاری؛

پ) تسهیل حمل و نقل بین‌المللی کالا و مسافر و حمل و نقل بین‌المللی هیدروکربنها؛
ت) تامین ایمنی و امنیت عبور و مرور کالاها و حفاظت زیست محیطی؛
ث) ایجاد هماهنگی در سیاست حمل و نقلی و نیز چهارچوب قانونی در زمینه حمل و نقل؛

ج) ایجاد شرایط برابر رقابت بین انواع مختلف حمل و نقل.

ماده ۴- تسهیل حمل و نقل بین‌المللی

- ۱- هر طرف حق گذر وسایل حمل و نقل بین‌المللی، کالا و مسافر از قلمروی خود تحت شرایط مذکور در موافقتنامه اصولی را به طرفهای دیگر خواهد داد.
- ۲- طرفها، فراهم آوردن موثرترین ترتیبات برای تسهیل حمل و نقل گذری از قلمروهای خود را تضمین خواهند کرد.
- ۳- مقررات موافقتنامه اصولی بر حقوق و تعهدات طرفها که از کنوانسیونها و موافقتنامه‌های بین‌المللی دیگری ناشی می‌شود که عضو آنها بوده یا ممکن است عضو آنها شوند، تأثیری نخواهد داشت.

ماده ۵ - پرداخت مالیاتها، عوارض و سایر پرداختها

از حمل و نقل گذری، مالیات، عوارض و وجوه پرداختی دیگری، قطع نظر از عناوین و منشأ آنها، به جز وجوه پرداختی بابت حمل و نقل و خدمات گمرکی، خدمات مربوط به حمل و نقل و نیز وجوه پرداختی بابت استفاده از زیرساخت حمل و نقلی اخذ نخواهد شد.

ماده ۶- شرایط و تعرفه‌های ترجیحی

- ۱- تعرفه‌های خدمات حمل و نقل گذری بر اساس شرایط ترجیحی برقرار خواهد شد.
- ۲- طرفها توافق کرده‌اند چنانچه شرایط و تعرفه‌های ترجیحی بین دو طرف برای انواع حمل و نقل موضوع ماده (۱) موافقتنامه اصولی برقرار شود، شرایط و تعرفه‌های ترجیحی کمتری بین این طرفها و سایر طرفها قابل اعمال نخواهد بود.

ماده ۷- ایمنی آمد و شد، امنیت کالاها و حفاظت زیست محیطی

طرفها باید اقدامات مقتضی را برای تامین ایمنی آمد و شد، مسافران و متصدیان حمل و نقل، امنیت کالاها و وسایل حمل و نقل و نیز حفاظت از محیط زیست در حمل و نقل بین المللی موضوع ماده (۱) موافقتنامه اصولی به عمل آورند.

ماده ۸- کمیسیون بین دولتی

۱- طرفها کمیسیونی بین دولتی را برای قاعده‌مند ساختن موضوعات راجع به اجراء و اعمال مقررات موافقتنامه اصولی تشکیل خواهند داد.

۲- کمیسیون بین دولتی مرکب از عالی‌ترین مراجع دولتی طرفها یا نمایندگان آنها خواهد بود که اختیار تام برای اتخاذ تصمیم به موجب موافقتنامه اصولی را داشته باشند. کمیسیون بین دولتی باید براساس اتفاق آراء اتخاذ تصمیم کند.

۳- کمیسیون بین دولتی به صورت عادی حداقل سالی یکبار به طور متناوب در قلمرو هر طرف تشکیل جلسه خواهد داد و هر بار یکی از طرفها برای مدت یکسال میزبان خواهد بود. به این ترتیب، طرف میزبان برای مدت یک سال ریاست را به عهده خواهد داشت. رئیس کمیسیون بین دولتی باید رئیس هیأت نمایندگی طرفی باشد که در آن جلسه تشکیل می‌شود. کمیسیون بین دولتی بنا به پیشنهاد رئیس یا هر طرف با شرکت نمایندگان طرفها که آنها نیز می‌توانند از کارشناسان مربوط نیز دعوت به عمل آورند، تشکیل جلسه خواهد داد.

۴- کمیسیون بین دولتی آئین کار خود را تنظیم خواهد کرد.

۵- کمیسیون بین دولتی می‌تواند در صورت لزوم پیشنهادهایی را برای اصلاح و تغییر در موافقتنامه اصولی و نیز تصویب پیوستهای فنی جدید موافقتنامه اصولی تقدیم دارد.

۶- کمیسیون بین دولتی باید پیش نویس تصمیمات را برای تصویب توسط طرفها و توصیه نامه‌های مقتضی در مورد مسائل مندرج در موافقتنامه اصولی، از جمله موضوعات زیر را تنظیم کند:

الف) هماهنگی در مورد سیاستهای حمل و نقلی؛

ب) تضمین اجراء مقررات موافقتنامه اصولی؛
پ) جمع آوری و مبادله آزاد اطلاعات مربوط؛
ت) توسعه هماهنگ حمل و نقل بین طرفها، در درجه اول با در نظر گرفتن ایمنی
آمد و شد، امنیت کالاها و جنبه‌های زیست محیطی مورد نظر؛
ث) ارتقاء همکاری بین نهادها و موسسات حمل و نقل؛
ج) ارتقاء حمل و نقل چندگونه‌ای؛
چ) آسان سازی تشریفات و رویه‌های گمرکی که در نقاط مرزی ایجاد شده
اعمال می‌شود.

۷- کمیسیون بین دولتی می‌تواند گروههای کاری را برای هر زمینه موضوع بند(۱)
ماده(۱۰) موافقتنامه اصولی ایجاد، و اختیارات و وظایف آنها را تعیین کند.

ماده ۹ - دبیرخانه دائمی

۱- کمیسیون بین دولتی باید دبیرخانه‌ای دائمی را به منظور به اجراء درآوردن
مقررات موافقتنامه اصولی ایجاد کند.

۲- دبیرخانه در باکو، جمهوری آذربایجان مستقر خواهد شد و در قلمرو هر یک از
طرفها نمایندگی دائمی خواهد داشت.

۳- کمیسیون بین دولتی باید شرح وظایف دبیرخانه دائمی را تنظیم و تصویب،
حیطه اختیارات، حقوق و تعهدات، و آئین انتصاب مقامات آن را تعیین و پیشنهادهایی را نیز
در مورد نظام تأمین مالی مشترک کار دبیرخانه دائمی تهیه کند. نظام تأمین مالی باید به
تصویب دولتهای طرفها برسد.

۴- دبیرخانه دائمی بر اجراء مقررات موافقتنامه اصولی نظارت خواهد داشت و
تصمیمات کمیسیون بین دولتی را اجراء و پیشنهادهای مقتضی را نیز به کمیسیون بین دولتی
ارائه خواهد داد.

ماده ۱۰ - پیوستهای فنی

۱- پیوستهای فنی راجع به حمل و نقل جاده‌ای بین‌المللی، حمل و نقل راه‌آهن بین‌المللی، دریانوردی تجاری بین‌المللی و تشریفات گمرکی و مستندسازی و نیز سایر پیوستهای فنی که ممکن است متعاقباً در صورت لزوم، تصویب شود، بخشهای لاینفک موافقتنامه اصولی می‌باشد.

۲- پیوستهای فنی به همان نحو و به همان اندازه موافقتنامه اصولی برای طرفها لازم‌الاجراء خواهند بود و مقررات تفصیلی راجع به موضوعات مندرج در موافقتنامه اصولی را مقرر خواهند داشت. با این وجود، چنانچه تعارضی بین مقررات موافقتنامه اصولی و مقررات مندرج در هر پیوست فنی بروز کند، مقررات موافقتنامه اصولی ملاک خواهد بود.

۳- هر طرف می‌تواند اصلاحیه‌های پیوستهای فنی را پیشنهاد دهد و در صورت لزوم پیش‌نویسهای پیوستهای فنی جدید را به دبیرخانه دائمی تقدیم دارد.

۴- اصلاحیه‌های پیشنهادی پیوستهای فنی و پیش‌نویسهای جدید توسط کمیسیون بین‌دولتی مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۱ - تقدیم اصلاحیه‌ها و الحاقیه‌ها

۱- اصلاحیه‌ها و الحاقیه‌های موافقتنامه اصولی با توافق طرفها در پروتکل‌هایی که جزء لاینفک موافقتنامه اصولی را تشکیل خواهد داد، درج خواهد شد.

۲- نحوه لازم‌الاجراء شدن پروتکلها همانند نحوه لازم‌الاجراء شدن موافقتنامه اصولی خواهد بود.

ماده ۱۲ - حل و فصل اختلاف

۱- هر گونه اختلاف، مرافعه یا دعوا بین طرفها که در ارتباط با اجراء، تفسیر یا از نقض یا فسخ موافقتنامه اصولی ناشی شود و نتواند به وسیله مذاکره حل و فصل شود، توسط هر طرف درگیر برای رسیدگی به کمیسیون بین‌دولتی ارجاع خواهد شد.

۲- هر گونه اختلاف، معارضه یا دعوای مزبور که توسط کمیسیون بین دولتی حل و فصل نشود، باید به درخواست تمام طرفهای درگیر به دیوان بین‌المللی مربوط، یا نهادی داور، یا دیوان بین‌المللی دادگستری در لاهه در محدوده صلاحیت آن ارجاع خواهد شد.

ماده ۱۳ - لازم‌الاجراء شدن

۱- موافقتنامه اصولی سی روز پس از آن‌که چهارمین طرف، تکمیل تشریفات رسمی داخلی مقتضی مقرر به موجب قانون ملی مربوط خود را به امین اسناد موضوع ماده (۱۵) موافقتنامه اصولی اعلام دارد، لازم‌الاجراء خواهد شد.

۲- موافقتنامه اصولی برای سایر طرفها سی روز پس از آن‌که تکمیل تشریفات رسمی داخلی مقتضی به موجب قانون ملی خود را به امین اسناد اعلام دارند، لازم‌الاجراء خواهد شد.

ماده ۱۴ - الحاق به موافقتنامه

۱- موافقتنامه اصولی برای الحاق هر دولتی مفتوح خواهد بود.

۲- اسناد راجع به الحاق، به محض تصویب کلیه طرفها برای الحاق مزبور برای نگهداری نزد امین اسناد موضوع ماده (۱۵) موافقتنامه اصولی تودیع خواهد شد.

۳- موافقتنامه اصولی برای دولتهای الحاق شونده، سی روز پس از تودیع اسناد راجع به الحاق نزد امین اسناد، لازم‌الاجراء خواهد شد.

۴- سازمانهای یکپارچگی اقتصادی منطقه‌ای می‌توانند به موافقتنامه اصولی به عنوان عضو پیوسته ملحق شوند.

۵- کمیسیون بین دولتی می‌تواند شرایطی را که بر اساس آنها سازمانهای یکپارچگی اقتصادی منطقه‌ای می‌توانند با طرفهای موافقتنامه اصولی پیوند یابند، تدوین کند.

ماده ۱۵ - امین اسناد

۱- امین اسناد موافقتنامه اصولی، جمهوری آذربایجان خواهد بود که نسخه‌های مصدق موافقتنامه اصولی را برای دولتهایی که آن را امضاء کرده‌اند، ارسال خواهد داشت.

۲- امین اسناد، طرفها را از الحاق سایر دولتها به موافقتنامه اصولی و فسخ در مورد هر یک از طرفها مطلع خواهد کرد.

ماده ۱۶ - مدت و تغییر

۱- موافقتنامه اصولی برای مدت ده سال منعقد شده است. اعتبار موافقتنامه اصولی برای دوره‌های پنجساله متوالی تمدید خواهد شد، مگر آن‌که طرفها به گونه دیگری اعلام کنند.

۲- موافقتنامه اصولی می‌تواند در مورد قلمرو هر طرف در صورتی که طرف مزبور اطلاعیه‌ای حداقل شش ماهه را به صورت کتبی به امین اسناد دائر بر قصد خود برای فسخ موافقتنامه اصولی بدهد، فسخ شود.

۳- تعهدات به موجب معاهدات، موافقتنامه‌ها و سایر تفاهمات امضاء شده طبق مقررات موافقتنامه اصولی پس از فسخ آن تا زمانی که کاملاً اجراء شوند به قوت خود باقی خواهند ماند.

این موافقتنامه در تاریخ ۸ سپتامبر ۱۹۹۸ میلادی (۱۷ شهریور ۱۳۷۷ هجری شمسی) در یک نسخه اصلی به زبانهای انگلیسی و روسی در باکو تنظیم شد که هر دو متن آن از اعتبار مساوی برخوردار می‌باشد.

با تأیید مراتب فوق، رؤسای کشورها و دولتها یا نمایندگان تام‌الاختیار آنها، موافقتنامه اصولی را که شامل حق شرطهای پیوست آن می‌باشد، امضاء کرده‌اند.

از طرف جمهوری مولداوی	از طرف جمهوری ارمنستان
از طرف رومانی	از طرف جمهوری آذربایجان
از طرف جمهوری تاجیکستان	از طرف جمهوری بلغارستان
از طرف جمهوری ترکیه	از طرف گرجستان
از طرف اوکراین	از طرف جمهوری قزاقستان
از طرف جمهوری ازبکستان	از طرف جمهوری قرقیزستان

**حق شرط جمهوری آذربایجان
نسبت به موافقتنامه چندجانبه اصولی راجع به حمل و نقل بین‌المللی
برای ایجاد دالان اروپا - قفقاز - آسیا**

۱- جمهوری آذربایجان اعلام می‌دارد که هیچ‌کدام از حقوق، تعهدات و مقررات مندرج در موافقتنامه چندجانبه اصولی راجع به حمل و نقل بین‌المللی برای ایجاد دالان اروپا- قفقاز - آسیا و پیوستهای فنی آن توسط جمهوری آذربایجان در مورد حمل و نقلی که از قلمرو آن از مبدأ یا به منظور گذر یا به مقصد جمهوری ارمنستان عبور کند، اعمال نخواهد شد.

۲- جمهوری آذربایجان حق اصلاح یا لغو مفاد بند (۱) حق شرط در هر زمان را برای خود محفوظ می‌دارد، و اصلاحیه‌ها یا الغاء مزبور به اطلاع سایر طرفها خواهد رسید.

حیدر علی‌اف

رئیس‌جمهور جمهوری آذربایجان

**حق شرط رومانی
نسبت به موافقتنامه چندجانبه اصولی راجع به حمل و نقل بین‌المللی
برای ایجاد دالان اروپا - قفقاز - آسیا**

ضمیمه (۲) پیوست فنی راجع به حمل و نقل راه آهن بین‌المللی در مورد رومانی اعمال نخواهد شد.

امیل کنستنتینسکو

رئیس‌جمهور رومانی

شماره: ۹۷/۴۵۰۱۰

تاریخ: ۱۳۸۷/۰۸/۱۲

پیوست:

**حق شرط جمهوری قزاقستان
نسبت به موافقتنامه چندجانبه اصولی راجع به حمل و نقل بین المللی
برای ایجاد دالان اروپا - قفقاز - آسیا**

مقررات ماده (۴) پیوست فنی موافقتنامه اصولی راجع به حمل و نقل راه آهن
بین المللی و ضمیمه (۲) آن در مورد جمهوری قزاقستان اعمال نخواهد شد.

ارکین کالیف

رئیس هیأت نمایندگی جمهوری قزاقستان و وزیر

حمل و نقل و ارتباطات

پیوست فنی موافقتنامه اصولی راجع به حمل و نقل جاده‌ای

ماده ۱- مقررات عمومی

مقررات این پیوست فنی، حمل و نقل جاده‌ای بین‌المللی کالا و مسافر را در موارد زیر قاعده‌مند خواهد کرد:

(الف) به صورت دوجانبه بین طرفها؛

(ب) به صورت گذری از سرزمینهای طرفها.

ماده ۲- تعاریف

از نظر این پیوست فنی، اصطلاحات دارای معانی زیر خواهد بود:

۱- اصطلاح «متصدی حمل و نقل» به معنی هر شخص حقیقی یا حقوقی ثبت شده در قلمرو یکی از طرفها و پذیرفته شده برای انجام حمل و نقل جاده‌ای بین‌المللی کالا یا مسافر طبق قانون ملی لازم الاجراء می‌باشد.

۲- اصطلاح «خودروی موتور» یعنی:

در صورت حمل و نقل کالا، کامیون موتوردار، کامیون موتوردار با تریلی، تراکتور موتوردار یا تراکتور موتوردار با نیمه تریلی؛

در صورت حمل و نقل مسافر، اتوبوس، یعنی خودروی موتوری طراحی شده برای حمل و نقل مسافر که کمتر از هشت صندلی، بدون در نظر گرفتن صندلی راننده و نیز بارکشی برای حمل اثاثیه، نداشته باشد.

۳- اصطلاح «حمل و نقل» یعنی حرکت خودروهای موتوری بارگیری شده یا نشده از طریق جاده، حتی در صورتی که برای بخشی از سفر خودروی موتوری، تریلی یا نیمه تریلی از راههای آبی یا راه آهن استفاده کند.

۴- اصطلاح «کالاهای خطرناک» یعنی کالاهایی که طبق موافقتنامه اروپایی راجع به حمل و نقل بین‌المللی کالاهای خطرناک به وسیله جاده مورخ ۱۹۵۷ میلادی (۱۳۳۶ هجری شمسی) خطرناک تلقی می‌شوند.

۵- اصطلاح «کالاهای فاسدشدنی» یعنی کالاهایی که طبق موافقتنامه راجع به حمل و نقل مواد غذایی فاسد شدنی و تجهیزات خاص که باید برای حمل و نقل مزبور به کار رود مورخ ۱۹۷۰ میلادی (۱۳۴۹ هجری شمسی) فاسد شدنی تلقی می‌شوند.

۶- اصطلاح «مجوز» یعنی سندی که توسط مرجع صلاحیتدار یک طرف صادر شده است و به خودروی موتور ثبت شده در طرف دیگر حق ورود، خروج و گذر از سرزمین طرف اول را می‌دهد.

۷- اصطلاح «مجوز خاص» یعنی سندی که توسط مرجع صلاحیتدار یک طرف صادر شده است و به خودروی موتور ثبت شده در طرف دیگر حق انجام مقوله‌های حمل و نقل خاص در سرزمین یا از سرزمین طرف اول را می‌دهد.

۸- اصطلاح «ثبت» به معنی ثبت یک خودروی موتور در یک طرف طبق الزامات مراجع ملی صلاحیتدار آن می‌باشد.

ماده ۳- دسترسی به بازار

۱- هر طرف باید به هر متصدی حمل و نقل ثبت شده در طرف دیگر، منوط به اخذ مجوزها، و بدون اعمال تأخیرها یا محدودیتهای بی اساس، اجازه دهد که کالا یا مسافر را بین هر نقطه‌ای در سرزمین خود و هر نقطه‌ای در سرزمین طرفهای دیگر، یا بالعکس، و به صورت گذری از سرزمین خود، حمل کند.

۲- متصدی حمل و نقل فقط در صورتی می‌تواند عهده دار حمل و نقل کشور ثالث شود که مجوز خاص از مراجع یا سازمانهای صلاحیتدار طرفها برای حمل و نقل مزبور موجود باشد.

ماده ۴- اوزان و ابعاد

۱- اوزان و ابعاد خودروهای موتوری بارگیری شده یا نشده باید مطابق شرایط مقرر در اسناد ثبت رسمی این خودروهای موتوری باشد و نباید از مقادیر لازم الاجراء در طرف میزبان تجاوز کند.

۲- چنانچه وزن یا ابعاد خودروی موتوری بارگیری شده یا نشده هنگامی که به حمل و نقل به موجب این پیوست فنی می‌پردازد از حداکثر مقادیر مجاز آنها در قلمرو طرف میزبان بیشتر باشد، مجوز خاص لازم خواهد بود.

ماده ۵- مقوله‌های خاص حمل و نقل

۱- حمل و نقل کالاهای خطرناک و کالاهای فاسد شدنی باید طبق قانون ملی طرفها صورت گیرد.

۲- برای حمل و نقل کالاهای خطرناک و فاسد شدنی به وسیله خودروهای موتوری در داخل سرزمین طرفها مجوز خاص لازم است.

ماده ۶- گواهینامه‌های رانندگی و گواهیهای وضعیت مناسب خودرو

گواهینامه‌های رانندگی و گواهیهای وضعیت مناسب و اسناد ثبت رسمی خودروهای موتوری صادره توسط مرجع صلاحیتدار یک طرف و معتبر در قلمرو آن باید در قلمرو طرفهای دیگر معتبر شناخته شود.

ماده ۷- موارد نقض

در صورت نقض مقررات این پیوست فنی توسط متصدی حمل و نقل یک طرف، طرفی که در قلمرو وی نقض رخ داده است، متعهد خواهد بود که مراتب را در اسرع وقت به طرف دیگر اطلاع دهد که در این صورت آن طرف دیگر باید اقداماتی را که در قانون ملی آن مقرر شده است به عمل آورد. طرفهای مزبور باید یکدیگر را از کلیه مجازاتی که مقرر داشته‌اند، آگاه سازند.

ماده ۸- امور مالی

هنگام انجام حمل و نقل طبق این پیوست فنی، اقلام وارد شده زیر به قلمرو یک طرف به صورت متقابل از حقوق گمرکی، سود بازرگانی، هزینه‌ها و مالیاتها معاف خواهد بود:

۱- سوخت موتور و روان سازها (روغنها) در محدوده قواعد مقرر به موجب قانون داخلی یک طرف که در مخازن استاندارد نصب شده توسط سازنده یک خودرو قرار داشته باشد؛

۲- لوازم یدکی و ابزار آلات در نظر گرفته شده برای تعمیر خودروی موتوری دارای نقص فنی که حمل و نقل مزبور را انجام می دهد.

لوازم یدکی استفاده نشده مشمول صدور مجدد می‌باشد و لوازم یدکی تعویض شده باید طبق آئین‌های مقرر در قلمرو طرف مربوط، صادر، منهدم، یا بازگردانده شود.

پیوست فنی موافقتنامه اصولی، راجع به حمل و نقل راه آهنی بین‌المللی

ماده ۱- مقررات عمومی

مقررات این پیوست فنی، حمل و نقل راه آهنی بین‌المللی کالا یا مسافر را در موارد زیر قاعده‌مند خواهد کرد:

(الف) به صورت دوجانبه بین طرفها؛

(ب) به صورت گذری از سرزمینهای طرفها.

ماده ۲- تعاریف

از نظر این پیوست فنی، اصطلاحات دارای معانی زیر خواهد بود:

۱- اصطلاح «شرکت راه آهن ملی» به معنی هر شخص حقوقی است که در یکی از طرفها تأسیس شده و در کشور محل تأسیس خود به حمل و نقل راه آهن بین‌المللی طبق قانون ملی دسترسی قانونی داشته باشد.

۲- اصطلاح «قطار» به معنی لکوموتیو و یا واگنهای ثبت شده در یکی از طرفها است که برای حمل و نقل کالا و یا مسافر به کار می رود و تجهیز شده است.

۳- اصطلاح «حمل و نقل» به معنی حرکت قطارهای باری و مسافری به وسیله راه آهن است، حتی در آن مواردی که بخشی از حمل و نقل از طریق راههای آبی انجام می شود.

ماده ۳- اجراء پیوست فنی

نهادهای مسؤول اجراء مقررات این پیوست فنی در ضمیمه (۱) این پیوست فنی ذکر شده‌اند.

ماده ۴- شرایط و تعرفه‌های ترجیحی

شرایط و تعرفه‌های ترجیحی طبق مواد (۶) و (۸) موافقتنامه اصولی و ضمیمه (۲) این پیوست فنی برقرار خواهد شد.

ماده ۵- اسناد

طرفها باید مجوزهای انجام حمل و نقل، نمایندگی حمل و سایر فعالیتها، صادره طبق مقررات ملی طرفها، و نیز گواهیها و سایر اسناد برای بهره برداری و هدایت قطارها در قلمرو طرفها را به رسمیت بشناسند.

ماده ۶- اهداف همکاری

- ۱- طرفها باید در سطح دولتی در موارد زیر با یکدیگر همکاری کنند:
  - الف) توسعه حمل و نقل راه آهن بین‌المللی، از جمله ارتباطات چند وسیله‌ای؛
  - ب) حفظ و توسعه ارتباطات راه آهنی ایجاد شده بین زیرساختارهای راه آهنی ملی طرفها و مدیریت سازمانی متقابل سیستمهای راه آهن ملی؛
  - پ) ایجاد روابط اقتصادی مستقیم، از جمله استفاده مشترک از پایانه‌ها و انبارها بین شرکتهای راه آهن ملی و سایر مؤسسات مربوط بر اساس برترین شرایط ترجیحی؛
  - ت) افتتاح دفاتر نمایندگی شرکتهای راه آهن ملی در قلمرو طرفها؛
  - ث) مبادله اطلاعات، از جمله اطلاعات آماری.
- ۲- طرفها باید در سطح مراجع صلاحیتدار در موارد زیر همکاری کنند:
  - الف) تسهیل عملیات گذر از مرزها؛
  - ب) فراهم آوردن منابع انرژی برای حمل و نقل راه آهن بین‌المللی؛
  - پ) پیدا کردن روشهای مورد توافق برای محاسبه هزینه به عنوان مبنای تعرفه‌های ترجیحی و نرخهای عملیاتی مشترک؛
  - ت) ایجاد نظام مسؤولیت برای نقض شاخصهای فنی عملیات حمل و نقل، بارگیری و تخلیه بار، بازگشت قطارهای متعلق به شرکتهای راه آهن ملی طرفها و نیز آلودگی زیست محیطی؛
  - ث) اجراء تعهدات راجع به تملک، تعمیر قطارها، بارگنج‌ها (کانتینرها)، تجهیزات و ماشین آلات حسب توافق دوجانبه شرکتهای راه آهن ملی؛
  - ج) توسعه آموزش کارکنان راه آهن بر مبنای استانداردهای آموزشی بین‌المللی؛
  - چ) کمک به کارکنان راه آهن در طول اقامت و انجام وظیفه آنان در قلمرو طرف دیگر، و ارائه کمکهای اولیه پزشکی رایگان در صورت بیماری یا آسیب دیدگی ناگهانی آنها.

ضمیمه (۱) پیوست فنی راجع به حمل و نقل راه آهنی بین المللی

نهادهای مسؤل طبق ماده (۳) پیوست فنی راجع به حمل و نقل راه آهنی بین المللی

عبارتند از:

- ۱- برای جمهوری ارمنستان: شرکت سهامی محدود «راه آهن جمهوری ارمنستان»
- ۲- برای جمهوری آذربایجان: «راه آهن دولتی آذربایجان»
- ۳- برای جمهوری بلغارستان: شرکت ملی «راه آهن دولتی بلغارستان»
- ۴- برای گرجستان: «اداره حمل و نقل راه آهن»
- ۵- برای جمهوری قزاقستان: مؤسسه دولتی جمهوری «قزاقستان تمبرژولی»
- ۶- برای جمهوری قرقیزستان: «اداره راه آهن قرقیز»
- ۷- برای جمهوری مولداوی: مؤسسه دولتی «راه آهن مولداوی»
- ۸- برای رومانی: «وزارت حمل و نقل رومانی»
- ۹- برای جمهوری تاجیکستان: «اداره راه آهن تاجیکستان»
- ۱۰- برای جمهوری ترکیه: «اداره راه آهن دولتی»
- ۱۱- برای اوکراین: راه آهنهای اوکراینی «اوکرزالیزنیسیا»
- ۱۲- برای جمهوری ازبکستان: شرکت سهامی راه آهن دولتی «ازبکیستن تمبر یولاری»

ضمیمه (۲) پیوست فنی راجع به حمل و نقل راه آهنی بین المللی

شرایط و تعرفه‌های ترجیحی زیر بر اساس ماده (۴) پیوست فنی راجع به حمل و نقل راه آهنی بین المللی، در مورد طرفهای موافقتنامه اصولی اعمال خواهد شد:

الف) تا پنجاه درصد (۵۰٪) تخفیف نسبت به نرخهای کامل جاری حمل و نقل کالاها به وسیله راه آهن، به استثناء نرخهای ترجیحی موجود در موافقتنامه‌ها و قراردادهای مربوط؛

ب) برای حمل و نقل واگنهای خالی بوسیله کشتیهای حمل قطار، تا پنجاه درصد (۵۰٪) نسبت به نرخهای کامل جاری.

پرداخت بابت حمل و نقل واگنهای خالی به وسیله کشتیهای حمل قطار باید توسط فرستنده مستقیماً به مالکان کشتیها یا به نمایندگان حمل که با مالکان کشتیها قرارداد دارند، صورت گیرد.

پیوست فنی موافقتنامه اصولی، راجع به دریانوردی تجاری

ماده ۱- مقررات عمومی

مقررات این پیوست فنی، دریانوردی تجاری بین‌المللی بین طرفها و نیز به صورت گذری از سرزمینهای طرفها را که به وسیله کشتیهای هر طرف انجام می‌شود، قاعده‌مند خواهد کرد.

ماده ۲- تعاریف

از نظر این پیوست فنی، اصطلاحات، دارای معانی زیرخواهد بود:

اصطلاح «کشتی» به معنی هر کشتی تجاری است که در دفتر ثبت یا در هر فهرست رسمی دیگر یک طرف وارد شده و تحت پرچم طرف مزبور طبق قانون آن حرکت می‌کند. با این وجود این اصطلاح شامل موارد زیر نمی‌باشد:

الف- کشتیهای جنگی و کشتیهای مورد استفاده برای اهداف غیر تجاری؛

ب- قایقهای ماهیگیری.

اصطلاح «عضو خدمه» به معنی ناخدا و هر شخصی است که بر روی عرشه کشتی به وظایف مربوط به راهبری، بهره برداری و تعمیر کشتی اشتغال دارد و نام وی در صورت خدمه کشتی مزبور در مدت سفر دریایی گنجانیده شده است.

ماده ۳- تسهیل حمل و نقل

طرفها باید در محدوده قوانین ملی مربوط خود کلیه اقدامات مقتضی را برای تسهیل حمل و نقل دریایی تجاری، جلوگیری از تأخیرهای بیهوده کشتیها و سرعت بخشیدن و آسان سازی هر چه بیشتر انجام تشریفات گمرکی مقرر در بنادر اتخاذ کنند.

ماده ۴-

۱- طرفها باید توسعه کشتیرانی تجاری را با تبعیت از اصول برابری حقوق ارتقاء بخشند.

۲- طرفها در مواقع حمل کالا و مسافر باید همکاری تنگاتنگ بین مؤسسات و سازمانهای حمل، کشتیرانی و مؤسسات و سازمانهای مربوط را ارتقاء بخشند.

توسعه دریانوردی تجاری بین‌المللی

ماده ۵-

۱- طرفها باید:

الف- شرکت کردن کشتیهای متعلق به طرفها در حمل و نقل دریایی و حمل و نقل در آبراههای درون سرزمینی بین بنادر طرفها و نیز استفاده از راههای دریایی و آبراههای درون سرزمینی طرفها در مواقع حمل کالاهای گذری کشورهای ثالث را ارتقاء بخشند و هر گونه مشکلات در این زمینه را مرتفع سازند.

ب- دسترسی آزاد به طرف خشکی حمل و نقل مختلط را بدون لطمه به قانون طرف میزبان تضمین کنند.

۲- مقررات این ماده به حق کشتیهای کشورهای ثالث در مورد شرکت در حمل و نقل بین بنادر طرفها لطمه‌ای وارد نخواهد آورد.

ماده ۶- طرفها باید طبق قوانین لازم‌الاجراء خود مساعدت لازم را به مؤسسات کشتیرانی و مربوط و سازمانهای تجاری هر طرف در بازکردن خطوط به بنادر یا از بنادر طرف دیگر به روی آنان و نیز در تأسیس دفاتر نمایندگی یا ایجاد مشارکتها در قلمرو طرف دیگر بنمایند.

ماده ۷- طرفها باید تلاشهای خود را برای نگهداری و توسعه روابط تجاری مؤثر بین مراجع خود که مدیریت امور دریانوردی تجاری را به عهده دارند به‌کارگیرند و باید قراردادهای بین مؤسسات و سازمانهای مربوط خود، از جمله موارد زیر را ارتقاء بخشند:

الف) بکارگیری مؤثر ناوگان تجاری و بنادر، گسترش روابط اقتصادی

و علمی؛

ب) مبادله اطلاعات و تجارب کاری در عملیات دریایی مختلف به منظور سرعت بخشیدن و آسان سازی جریانهای حمل و نقل در مسیرهای دریایی؛

پ) هماهنگی سیاستها در مورد فعالیتها در سازمانهای بین المللی مرتبط با مسائل دریانوردی تجاری و مشارکت در موافقتنامه های بین المللی راجع به حمل و نقل دریایی؛
ماده ۸- هر طرف باید از اقدامات تبعیض آمیز در مورد کشتیهای طرف دیگر که به حمل و نقل مسافر و کالا بین طرفها اشتغال دارند، خودداری کند.

ماده ۹- رفتار ترجیحی

۱- هر طرف باید در بنادر خود که به روی بازرگانی و دریانوردی خارجی باز می باشد به کشتیهای طرف دیگر رفتار ترجیحی اعطاء کند.

۲- مقررات بند (۱) این ماده در مورد تشریفات گمرکی، اخذ هزینه ها و عوارض بندری، آزادی دسترسی به بنادر و استفاده از ظرفیتهای آنها و نیز کلیه تسهیلات ارائه شده به عملیات دریانوردی و بازرگانی در مورد کشتیها، اعضاء خدمه، کالا و مسافر اعمال خواهد شد.
۳- مقررات بند (۱) این ماده:

الف) در مورد بنداری که به روی کشتیهای خارجی بسته است، اعمال نخواهد شد؛
ب) در مورد کشتیرانی ساحلی و سایر فعالیتهایی که فقط مخصوص تبعه و سازمانهای خودی می باشد، اعمال نخواهد شد؛

پ) هیچ طرفی را متعهد نخواهد ساخت که مستثنیات قواعد راجع به راهنمایی اجباری کشتیها را که به کشتیهای خودی اعطاء می شود به کشتیهای طرف دیگر اعطاء کند.
ماده ۱۰- اسناد

۱- هر طرف باید اسناد دائر بر گواهی تابعیت کشتیها و سایر مدارک کشتیهای صادره یا مورد شناسایی قرار گرفته توسط طرف دیگر را به رسمیت بشناسد.

۲- کشتیهای هر طرف که به آنها گواهی اندازه گیری طبق کنوانسیون بین المللی اندازه گیری کشتی مورخ ۱۹۶۹ میلادی (۱۳۴۸ هجری شمسی) داده شده است

شماره: ۹۷/۱۴۵۰۱۰

تاریخ: ۱۳۸۷/۰۸/۱۲

بوست:

از اندازه‌گیری مجدد در بنادر طرف دیگر معاف خواهد بود و این گواهی در هنگام محاسبه عوارض بندری مینا فرض خواهد شد.

ماده ۱۱- حفاظت زیست محیطی

۱- کشتیهای طرفها باید اقدامات لازم را برای جلوگیری از خسارت زیست محیطی در داخل قلمرو هر طرف طبق مقررات بین‌المللی اتخاذ کند.

۲- کشتیهای متعلق به مالکان از هر طرف، مسؤول هر گونه خسارت موضوع بند (۱) این ماده، طبق قانون کشوری که در آن خسارت زیست محیطی روی داده و طبق موافقتنامه‌های بین‌المللی خواهد بود.

پیوست فنی موافقتنامه اصولی، راجع به تشریفات گمرکی و مستندسازی

ماده ۱- مقررات عمومی

- ۱- مقررات این پیوست فنی تشریفات گمرکی و مستندسازی در حمل و نقل بین‌المللی کالا یا مسافر از طریق قلمرو طرفها را قاعده‌مند خواهد کرد.
- ۲- در تمامی مواردی که در این پیوست مورد حکم قرار نگرفته است، قوانین ملی طرف مربوط اعمال خواهد شد.

ماده ۲- کنوانسیونهای بین‌المللی

- ۱- توصیه می‌شود که طرفها در اسرع وقت به کنوانسیونهای بین‌المللی زیر ملحق شوند:
الف) کنوانسیون گمرکی راجع به حمل و نقل بین‌المللی کالاها تحت پوشش کارنه‌تیر مورخ ۱۹۷۵ میلادی (۱۳۵۴ هجری شمسی)؛
ب) کنوانسیون بین‌المللی راجع به هماهنگ سازی بازرسی‌های مرزی در مورد کالاها مورخ ۱۹۸۲ میلادی (۱۳۶۱ هجری شمسی)؛
پ) کنوانسیون گمرکی راجع به بارگنج‌ها (کانتینرها) مورخ ۱۹۷۲ میلادی (۱۳۵۱ هجری شمسی).
- ۲- طرفها موافقت می‌کنند که فعالیتهای خود را طبق مقررات مورد نظر کنوانسیونهای فهرست شده در بند (۱) این ماده اداره کنند.

ماده ۳- بازرسی گمرکی

- ۱- بازرسی گمرکی باید در جایگاه‌های گمرکی که برای این منظور خاص تعیین شده اند، انجام شود.
- ۲- فقط مأمورین گمرکی باید اختیارات توقف و معاینه کالاها در حمل و نقل بین‌المللی از طریق قلمرو طرفها به داخل قلمرو خود را داشته باشند.

شماره: ۹۷/۴۵۰۱۰

تاریخ: ۱۳۸۷/۰۸/۱۲

پوست:

ماده ۴- تشریفات مستند سازی

- ۱- هر طرف باید اظهارنامه گمرکی برای کالاها را به عنوان سند گمرکی کلیدی منظور دارد.
- ۲- شکل هماهنگ شده‌ای برای اظهارنامه گمرکی کالاها به شکل تنظیمی توسط سازمان ملل متحد باید در داخل قلمرو طرفها تنظیم و ارائه شود.
- ۳- مستندات بازرگانی هماهنگ تنظیمی توسط سازمان ملل متحد برای همراهی کالاها باید به صورت دو زبانه در اسرع وقت برای استفاده در داخل قلمرو طرفها ارائه شود.
- ۴- طرفها باید ایجاد و توسعه خدمات مجاز کارگزاران گمرکی را تشویق کنند.

موافقتنامه راجع به تأمین مالی مشترک

دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی بین دولتهای طرفهای موافقتنامه چند جانبه اصولی راجع به حمل و نقل بین المللی برای ایجاد دالان اروپا - قفقاز - آسیا

دولتهای طرفهای (که از این پس «طرفها» نامیده می شوند) موافقتنامه چند جانبه اصولی راجع به حمل و نقل بین المللی برای ایجاد دالان اروپا - قفقاز - آسیا، امضا شده در تاریخ ۸ سپتامبر ۱۹۹۸ میلادی (۱۷ شهریور ۱۳۷۷ هجری شمسی) در باکو (که از این پس «موافقتنامه اصولی» خوانده می شود)؛ با در نظر گرفتن لزوم کسب اطمینان از خود اتکائی مالی دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی و نیز ترتیب دادن جلسات کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی و گروههای کاری آن که به موجب مقررات موافقتنامه اصولی تأسیس شده است؛ با اقدام طبق مقررات بند (۳) ماده (۹) موافقتنامه اصولی؛ موافقت کرده اند که این موافقتنامه را که از این پس «موافقتنامه راجع به تأمین مالی» خوانده می شود، منعقد کنند.

ماده ۱- مقررات عمومی

- ۱- مقررات این موافقتنامه راجع به تأمین مالی، تأمین مالی مشترک فعالیت دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی را قاعده مند می سازد.
- ۲- بودجه سالانه برای هر سال بعدی به موجب تصمیم کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی در جلسه سالانه کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی تصویب خواهد شد. این تصمیم برای کلیه اعضاء الزام آور می باشد.
- ۳- سال مالی از اول ژانویه (۱۱ دی ماه) شروع می شود و در ۳۱ دسامبر (۱۰ دی ماه) خاتمه می یابد.

۴- پرداخت حق عضویت طرفها و حسابداری مربوط در چهارچوب دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی باید به یورو صورت گیرد، مگر آن که در تصمیم مربوط کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی به گونه دیگری مقرر شده باشد.

ماده ۲- اصول تأمین مالی مشترک

- ۱- منابع مالی هر بودجه سالیانه از طریق حق عضویت طرفهای این موافقتنامه راجع به تأمین مالی و نیز از سایر منابع تأمین خواهد شد.
- ۲- حق عضویت مالی طرفها برابر خواهد بود.
- ۳- بودجه سالیانه و بر اساس آن حق عضویت طرفها باید بر اساس موارد زیر تعیین شود:

- الف) مخارج پیش بینی شده برای سال مالی آتی؛
- ب) درآمدهای (دریافتی‌های) مورد انتظار در سال مالی بعدی؛
- پ) مبلغ باقیمانده بودجه (موجودی) سال قبل؛
- ت) سایر درآمدها.

ماده ۳- ساختار بودجه سالیانه

- ۱- درآمدهای دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی شامل منابع زیر خواهد بود:

- الف) حق عضویت طرفها برای سال مالی جاری؛
- ب) مبلغ باقیمانده بودجه (موجودی) سال قبل؛
- پ) درآمدها از هزینه‌های مالی بانکی، نرخهای ارز؛
- ت) کمکهای بلاعوض اهداءکنندگان و سازمانها؛
- ث) سایر درآمدها.

- ۲- مخارج بودجه سالیانه دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی شامل موارد زیر خواهد بود:

الف) پرداختهای به مدیریت و اعضاء کارکنان دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی

کلیه مخارج مربوط به پرداختهای عادی حقوق، بیمه پزشکی، فوقالعادهها، و هزینههای اقامت به مدیریت، اعضاء کارکنان و دبیرهای ملی دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی؛

ب) مخارج دفتر

کلیه مخارج مربوط به عملیات مقرر دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی در باکو و نمایندگیهای دائمی طرفهای موافقتنامه اصولی، از جمله هزینههای ارتباطات، مخارج سفر، کارکرد خودروها، هزینه پایگاه اطلاع رسانی موافقتنامه اصولی، هزینه پایگاه دادهها، پخش مواد، چاپ، انتشارات و بهداشت

پ) سرمایه گذاریهای مجدد

کلیه مخارج مربوط به تدارک کالاهای سرمایه گذاری نولازم برای اداره مقرر دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی و دفاتر نمایندگی دائمی آن، از قبیل سخت افزار و نرم افزار رایانه، تجهیزات و تسهیلات دفتری، خودرو، بازسازی و نوسازی دفاتر

ت) جلسات کمیسیون بین دولتی و گروههای کاری

کلیه مخارج مربوط به برگزاری و اجراء وقایع موافقتنامه اصولی نظیر مخارج سفر، محل سکونت، تدارک غذا، تولید و توزیع اسناد و حمل و نقل محلی

ث) سایر مخارج

مخارج راجع به خدمات حسابهای بانکی، تفاوتهای در نرخهای ارز وسایر هزینههای ذکر نشده در این فهرست.

ماده ۴- انتقال حق عضویت

۱- طرفها باید حق عضویت خود را به حساب دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی نزد مقرر واقع در باکو، جمهوری آذربایجان، برای سال مالی بعدی، تا ۳۱ دسامبر (۱۰دی ماه) سال جاری و حداکثر تا ۳۱ مارس (۱۱فروردین) سال بعد انتقال دهند.

۲- در صورت عدم رعایت مقررات بند (۱) این ماده، کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی با اقدام بر اساس مقررات مواد (۸) و (۱۲) موافقتنامه اصولی تصمیمات مقتضی را اتخاذ خواهد کرد.

ماده ۵- آئین بودجه

۱- پیش نویس بودجه توسط دبیرخانه دائمی تهیه خواهد شد و یادداشتی توضیحی به همراه آن خواهد بود. یادداشت توضیحی باید شامل تحلیل دریافتی‌ها و مخارج برای دوره قبل و دلایل تغییرات در اقلام جداگانه پیش نویس بودجه در مقایسه با اطلاعات برای دوره مورد گزارش باشد.

۲- پیش نویس بودجه و یادداشت توضیحی باید حداقل سه ماه قبل از آغاز جلسه عادی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی به اعضاء اطلاع داده شود.

۳- دبیرهای ملی دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی باید نظریات طرفهای موافقتنامه اصولی را راجع به پیش نویس بودجه کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی حداقل دو ماه پیش از آغاز جلسه عادی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی به دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی تقدیم دارند.

۴- نظریات طرفها باید همراه با یادداشت توضیحی باشد و دو هفته پیش از جلسه دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی به طرفها تقدیم شود.

۵- پیش نویس بودجه، یادداشت توضیحی و نظریات طرفها باید در جلسه دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی مورد بررسی قرار گیرد.

۶- پیش نویس بودجه‌ای که طبق بندهای (۲) تا (۴) این ماده مورد توافق قرار گرفته باید حداکثر سه هفته پیش از آغاز جلسه عادی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی به اطلاع طرفها برسد.

۷- دبیرکل دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی باید پیش‌نویس بودجه را برای تصویب به کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی ارائه دهد.

بیست

۸- پیش از تصویب بودجه، مخارج با فرض کسب اطمینان از انجام فعالیتهای عادی دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی، با در نظر گرفتن مخارج برای دوره مشابه سال مالی قبل محاسبه خواهد شد.

۹- در مصرف مبالغ مصوب طبق قلم خاصی در بودجه، دبیرکل دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی مجاز است که در صورت نیاز اجازه دهد که از منابع تا سقف بیست درصد (۲۰٪) قلم مزبور از طریق صرفه جویی وجوه در اقلام دیگر استفاده شود.

۱۰- دبیرکل دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی مسؤول مدیریت بودجه طبق مقررات این موافقتنامه راجع به تأمین مالی و براساس تصمیمات دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی راجع به برنامه کاری و بودجه خواهد بود.

۱۱- دبیرکل دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی باید گزارشی مالی راجع به اجراء بودجه در سال قبل را ارائه دهد. گزارش مالی طی قطعنامه‌های کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی به تصویب خواهد رسید.

۱۲- کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی گروه حسابرس را برای نظارت بر اجراء بودجه تأسیس خواهد کرد. گروه شامل سه کارشناس از طرفهای مختلف خواهد بود که هیچ‌کدام رئیس نمی‌باشند. کارکنان گروه حسابرسی به موجب قطعنامه‌های کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی تعیین خواهند شد.

۱۳- گروه حسابرسی به کلیه دفاتر حسابهای مالی و سایر اسناد مربوط دسترسی خواهد داشت. دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی مکلف است که به نظارت مالی مساعدت نماید و کلیه منابع لازم را در خصوص موضوعات مورد واریسی، ارائه دهد.

۱۴- نتایج حسابرسی به شکل گزارش حسابرسی تنظیم خواهد شد که شامل نتیجه‌گیری‌های کارشناسان و توصیه‌های آنان در مورد بهبود فعالیتهای مالی دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی خواهد بود. این گزارش حسابرسان به امضاء کلیه اعضای گروه حسابرسی خواهد رسید. دبیرکل کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی مجاز است که نظریات خود راجع به گزارش را به صورت کتبی ارائه دهد.

۱۵- پیش از تقدیم گزارش مالی راجع به اجراء بودجه و گزارش حسابرسان به جلسه کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی برای بررسی، گزارشها باید در جلسه دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی مذکور در بند (۵) این ماده مورد بحث قرار گیرد.

ماده ۶- اسناد و عملیات مالی

۱- عملیات مالی، آئینهای مستندسازی و گزارش دهی طبق قوانین ملی کشور میزبان مقر دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی، طبق اسناد و تصمیمات کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی انجام خواهد شد.

۲- کلیه اسناد مربوط به تعهدات مالی از جمله حسابها و سایر اسناد بانکی توسط دبیرکل دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی موافقتنامه اصولی امضاء خواهد شد.

۳- اسناد حسابداری و سایر اسناد مالی (دفاتر حساب، سفارشها، دفاتر روزانه، چکهای فروش و غیره) که طی کار جاری دبیرخانه دائمی مورد استفاده قرار می گیرد به منظور گزارش دهی مالی برای مدت ده سال نگهداری می شود.

ماده ۷- ارائه اصلاحیه و الحاقیهها

۱- در صورت توافق طرفها، این موافقتنامه راجع به امور مالی می تواند به موجب پروتکلی راجع به اصلاحیهها و الحاقیهها که بخش لاینفک این موافقتنامه راجع به تأمین مالی خواهد بود، اصلاح یا الحاقیهای به آن اضافه شود.

۲- روش لازم الاجراء شدن پروتکلها راجع به اصلاحیهها و الحاقیهها همانند روش لازم الاجراء شدن موافقتنامه راجع به تأمین مالی است.

ماده ۸- امین اسناد

۱- امین اسناد موافقتنامه راجع به تأمین مالی، جمهوری آذربایجان است که نسخه های مصدق موافقتنامه راجع به تأمین مالی را برای طرفهایی که آن را امضاء کرده اند، ارسال خواهد داشت.

۲- امین اسناد باید الحاق سایر دولتها به موافقتنامه راجع به تأمین مالی و فسخ آن در مورد هر یک از طرفها را به اطلاع طرفها برساند.

ماده ۹- لازم الاجراء شدن، الحاق و اعتبار

۱- این موافقتنامه راجع به تأمین مالی سی روز پس از تودیع چهارمین تنفیذ یا پذیرش نزد امین اسناد مذکور در ماده (۸) لازم الاجراء خواهد شد.

۲- چنانچه این موافقتنامه پیش از اول ژانویه ۲۰۰۶ میلادی (۱۱ دی ماه ۱۳۸۴ هجری شمسی) لازم الاجراء نشود، به طور موقت تا زمان لازم الاجراء شدن آن به مورد اجراء گذارده خواهد شد.

۳- اجراء موقت این موافقتنامه راجع به تأمین مالی با لازم الاجراء شدن آن به پایان خواهد رسید.

۴- موافقتنامه راجع به تأمین مالی برای الحاق کلیه طرفهای موافقتنامه اصولی مفتوح خواهد بود.

۵- اسناد الحاق باید برای نگهداری نزد امین اسناد موضوع ماده (۸) این موافقتنامه راجع به تأمین مالی تودیع شود.

۶- برای هر کشوری که این موافقتنامه راجع به تأمین مالی را پس از تودیع چهارمین سند تنفیذ یا پذیرش نزد امین اسناد، تنفیذ کند یا بپذیرد یا به آن ملحق شود، موافقتنامه سی روز پس از تودیع سند تنفیذ، پذیرش یا الحاق آن لازم الاجراء خواهد شد.

۷- این موافقتنامه راجع به تأمین مالی برای مدت اعتبار موافقتنامه اصولی معتبر خواهد بود.

این موافقتنامه در باکو، جمهوری آذربایجان، در تاریخ ۲۱ آوریل ۲۰۰۵ میلادی (اول اردیبهشت ۱۳۸۴ هجری شمسی) در یک نسخه اصلی به زبانهای انگلیسی و روسی تنظیم گردید که هر دو از اعتبار یکسان برخوردارند.

از طرف جمهوری مولداوی

از طرف جمهوری آذربایجان

از طرف رومانی

از طرف جمهوری بلغارستان

از طرف جمهوری تاجیکستان

از طرف گرجستان

از طرف جمهوری ترکیه

از طرف جمهوری قزاقستان

شماره: ۹۷/۴۵۰۱۰

تاریخ: ۱۳۸۷/۰۸/۱۲

پوست:

بیت

حق شرط گرجستان

نسبت به موافقتنامه راجع به تأمین مالی مشترک دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی
موافقتنامه اصولی بین دولتهای طرفهای موافقتنامه چندجانبه اصولی راجع به
حمل و نقل بین المللی برای ایجاد دالان اروپا - قفقاز - آسیا

برای گرجستان، متن بند (۱) ماده (۴) به قرار زیر خواهد بود:

«طرفها باید حق عضویت خود را به حساب دبیرخانه دائمی کمیسیون بین دولتی
موافقتنامه اصولی نزد مقر واقع در باکو، جمهوری آذربایجان، برای سال مالی بعدی،
تا ۳۱ دسامبر (۱۰دی ماه) سال جاری و حداکثر تا ۳۰ ژوئن (۹ تیر ماه) سال بعد انتقال دهند.»

تامار کوویردزه

معاون وزیر توسعه اقتصادی گرجستان

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه، شامل مقدمه و شانزده ماده
و چهار پیوست و موافقتنامه ضمیمه مشتمل بر نه ماده در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ
هفتم آبان ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هفت مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

للد
علی لاریجانی
رئیس مجلس شورای اسلامی